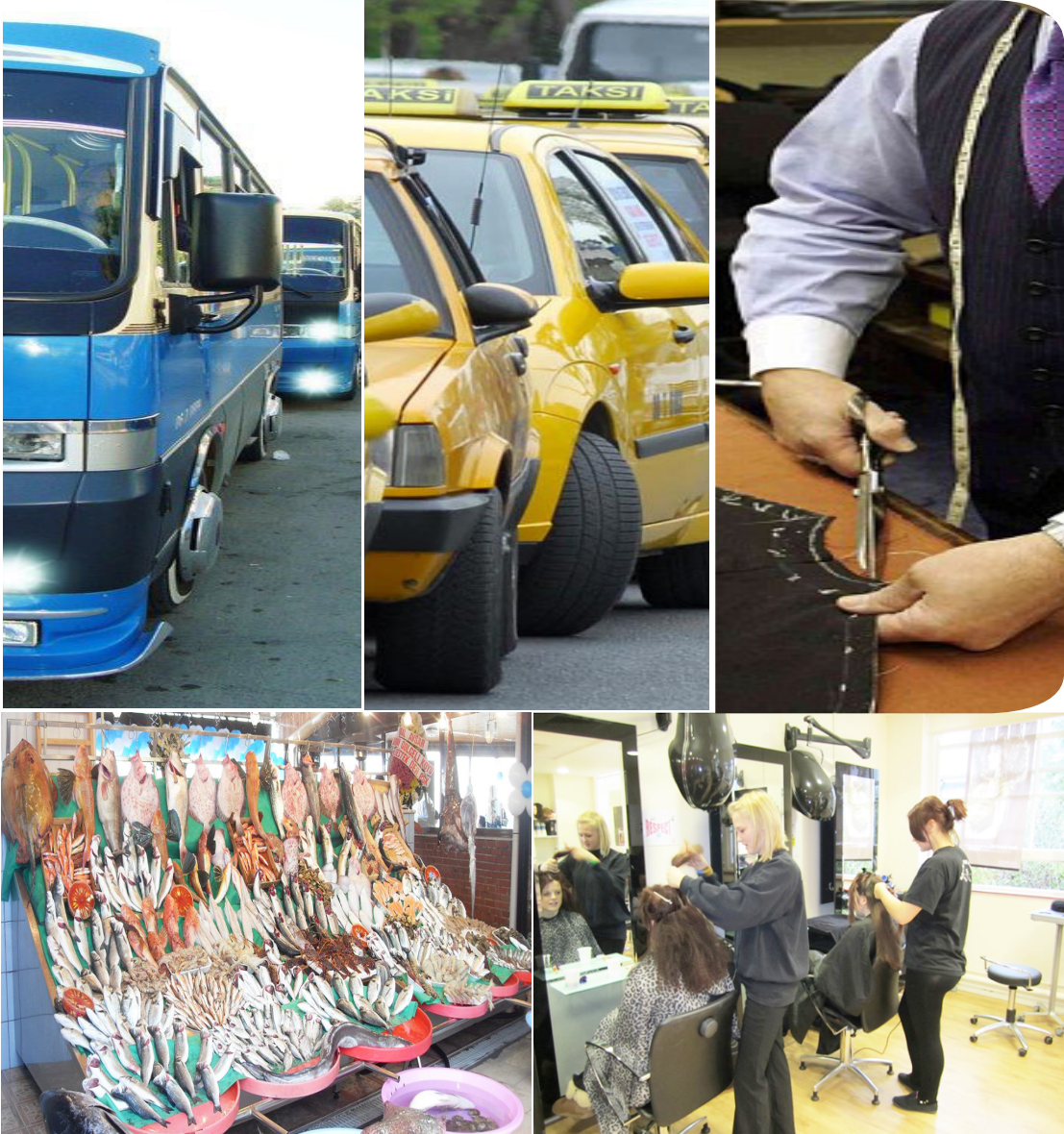

**BASİT USULE TABİ
MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ
REHBERİ**

ÜCRETSİZDİR

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 329

2020

Ayrıntılı Bilgi İçin;

www.gib.gov.tr

Bu Rehber, yayım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Mevzuat Bilgilerine ve Güncel Haberlere;

- Başkanlığımız internet sayfasından,
- Sosyal medya hesaplarından,
- e-Posta bilgilendirme sisteminden,

ulaşabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 329
Ocak 2020

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
A. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLECEK MÜKELLEFLER	1
1. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	1
1.1. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları.....	1
1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları.....	2
2. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar	3
2.1. Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler	3
3. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları	5
4. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş	5
5. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş	5
6. Basit Usulde Vergilendirmede Özellik Gösteren Durumlar	6
B. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLEN MÜKELLEFLERDE DEFTER-BEYAN SİSTEMİ	7
C. BASİT USULDE VERGİLENDİRME	8
1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti.....	8
1.1 Basit Usule Tabi Mükelleflerin Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti Uygulamasından Yararlanması	10
2. Beyan Edilecek Gelir Üzerinden Yapılacak İndirimler	10
2.1. Kazanç İndirimi	11
2.2. Engellilik İndirimi	12
3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	13
4. Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi	13
5. 2019 Takvim Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Tarifesi	14
6. Basit Usulde Ticari Kazancın Beyanı	15
6.1. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin (Beyana Tabi Geliri Sadece Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler için) Verilmesi	15
6.2. Basit Usule Tabi Mükellefler İçin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Verilme Zamanı ve Yeri	15
7. Verginin Ödenme Zamanı	15
8. Verginin Ödenme Şekli	16
D. BASİT USULE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR	16
1. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Bildirim Yükümlülüğü	16
1.1. İşe Başlama	16
1.2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik)	17
1.3. İş Bırakma	17
2. Basit Usule Tabi Mükelleflerde Belge Düzeni	17
2.1. Kullanılacak Belgeler	17
2.2. Belge Temini	17
2.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar	18
2.4. Belgelerin İptali	18
2.5. Kayıtların Tutulması	18
2.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi.....	19
2.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu.....	19

3. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü.....	19
4. Tevsik Zorunluluğu.....	19
5. Vergi Levhalarının Alınması ve Bulundurulması.....	20
6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması.....	20
7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışanların Durumu.....	20
8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi.....	20
9. Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerde Katma Değer Vergisi Uygulaması.....	21
10. Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerde Özel Tüketim Vergisi Uygulaması.....	21
11. Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu.....	22

GİRİŞ

2019 yılında ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerin vergilendirilmesine yönelik olarak hazırlanan bu Rehberde; basit usulde vergilendirilen mükellefler, basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları, basit usulden yararlanamayacak mükellefler, basit usulde ticari kazancın tespiti, Defter-Beyan Sistemi üzerinden beyannamenin verilmesi, yıllık beyannameye dahil edilen kazançtan yapılacak indirimler ile beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi konularında açıklamalar yer almaktadır.

A. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLECEK MÜKELLEFLER

Gelir vergisine tabi olan ticaret ve sanat erbabı, kazancın tespit usulü bakımından ikiye ayrılmaktadır.

- Basit usulde gelir vergisine tabi olanlar.
- Gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar.

Basit usulde ticari kazanç; bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır.

Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunan mükelleflere, gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden farklı bir takım kolaylıklar sağlanmıştır. Basit usulde vergilendirmenin sağladığı kolaylıklar şunlardır:

- Kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından defter tutulmaz,
- Vergi tevkifatı yapılmaz, ayrıca muhtasar ve prim hizmet beyannamesi verilmez,
- Geçici vergi beyannamesi verilmez ve geçici vergi ödenmez,
- Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisnadır,
- Ticari kazancın tespitinde amortismanına tabi iktisadi kıymet alışları ve satışları dikkate alınmaz,
- Ticari kazançlarına yıllık 11.000 TL kazanç indirimi yapılır,
- Genç girişimcilere ilişkin 75.000 TL'lik kazanç istisnasından yararlanabilirler (Bu istisna ile 11.000 TL'lik kazanç indiriminden birlikte yararlanılamaz),
- Engellilik indiriminden faydalanabilirler,
- Vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan %5 oranındaki vergi indiriminden yararlanabilirler.

Alınan ve verilen belgelerin kayıtları "Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi" düzenlenen meslek odası veya meslek mensupları aracılığıyla **Defter-Beyan Sistemi** üzerinden tutulur.

1. Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

1.1. Basit Usule Tabi Olmanın Genel Şartları

1. Kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak (işinde yardımcı işçi ve çırak kullanmak, seyahat, hastalık, ihtiyarlık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak bilfiil işinin başında bulunmamak bu şartı bozamaz. Ölüm halinde, iş sahibinin dul eşi veya küçük çocukları namına işe devam olunduğu takdirde, bunların bilfiil işin başında bulunup bulunmamlarına bakılmaz.),

2. İşyeri mülkiyetinin iş sahibine ait olması halinde emsal kira bedeli, kiralanmış olması halinde yıllık kira bedeli toplamı;
  - büyükşehir belediye sınırları içinde **2019 takvim yılı için 9.000 TL'yi aşmamak** (2020 takvim yılı için 11.000 TL*)
  - diğer yerlerde **2019 takvim yılı için 6.000 TL'yi aşmamak** (2020 takvim yılı için 7.000 TL*)
3. Ticari, zirai veya mesleki faaliyetler dolayısıyla gerçek usulde gelir vergisine tabi olmamak.

1.2. Basit Usule Tabi Olmanın Özel Şartları

1. Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanların

yıllık alımları tutarının 2019 takvim yılı için 120.000 TL'yi aşmaması (2020 takvim yılı için 140.000 TL*),

veya yıllık satışları tutarının **2019 takvim yılı için 180.000 TL'yi aşmaması** (2020 takvim yılı için 220.000 TL*),

2. (1) numaralı bentte yazılı olanların dışındaki işlerle uğraşanların bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hâsılatının;

2019 takvim yılı için 60.000 TL'yi aşmaması (2020 takvim yılı için 70.000 TL*),

3. (1) ve (2) numaralı bentlerde yazılı işlerin birlikte yapılması halinde, yıllık satış tutarı ile iş hasılatı toplamının;

2019 takvim yılı için 120.000 TL'yi aşmaması (2020 takvim yılı için 140.000 TL*),

gerekmektedir.

4. Kar hadleri emsallerine göre düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için özel hadler

Milli Piyango bileti, akaryakıt, şeker ve bunlar gibi kâr hadleri emsallerine nazaran bariz şekilde düşük olarak tespit edilmiş bulunan emtia için, (1) ve (3) numaralı sıralarda yazılı hadler yerine ilgili Bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle, Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek alım satım hadleri uygulanır. Buna göre, anılan maddelerin ticaretini yapan mükelleflerin 2020 takvim yılında da basit usulden yararlanabilmeleri için alış, satış veya hasılatlarının 31.12.2019 tarihi itibarıyla 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen hadleri aşmaması gerekmektedir.

Örnek 1: Bartın ilinde öteden beri manavlık faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Mükellef (A)'nın bu faaliyeti dolayısıyla 01/01/2019 – 31/12/2019 tarihleri arasında yapmış olduğu alımlarının tutarı 100.000 TL, satışlarının tutarı 150.000 TL'dir. Mükellefin işyeri kira tutarı ise 01/01/2019 tarihi itibarıyla yıllık 5.400 TL'dir.

* 2020 yılında beyanname verecek olan mükellefler 2019 takvim yılı için geçerli olan tutarları esas alacaklardır.

2019 yılında basit usule tabi mükellefler için belirlenen yıllık alım haddi 120.000 TL, yıllık satış haddi 180.000 TL, kira bedeli ise 6.000 TL'dir. Buna göre; manavlık faaliyetinde bulunan Mükellef (A)'nın yıllık alım, satım tutarı ile kira bedeli, belirtilen sınırları aşmadığından dolayı 2020 yılında da basit usulde vergilendirilmeye devam edecektir.

2. Basit Usulden Yararlanamayacak Olanlar

1. Kollektif şirket ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortakları.
2. İkrazat (ödünç para verme) işleriyle uğraşanlar.
3. Sarraflar ile kıymetli maden ve mücevherat alım satımı ile uğraşanlar.
4. Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan kişi ve kurumlara karşı inşaat ve onarma işini taahhüt edenler ile bu mükelleflere karşı derece derece taahhütte bulunanlar.
5. Sigorta prodüktörleri.
6. Her türlü ilan ve reklam işleriyle uğraşanlar veya bu işlere tavassut (aracılık) edenler.
7. Gayrimenkul ve gemi alım satımı ile uğraşanlar.
8. Tavassut (aracılık) işi yapanlar (dayıbaşılar hariç).
9. Maden işletmeleri, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları işletenler.
10. Şehirlerarası yük ve yolcu taşımacılığı yapanlar ile treyler, çekici ve benzerlerinin sahip veya işleticileri (Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka on dört ve daha aşağı oturma yeri olan ve insan taşımaya mahsus motorlu kara taşıtları ile yolcu taşıyanlar hariç).
11. Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücvir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler.

Bu yetkiye istinaden çıkarılan 8/5521, 92/2683 ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları ile bir kısım mükellefler gerçek usulde vergilendirilme kapsamına alınmıştır.

2.1. Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

Cumhurbaşkanınca kararlaştırılan iş grupları, sektörler, il ve ilçeler, büyükşehir belediyeleri dahil olmak üzere il ve ilçelerin belediye sınırları (mücvir alanlar dahil), belediyelerin nüfusları, yöreler itibarıyla veya sabit bir işyerinde faaliyette bulunulup bulunulmadığına göre gerçek usulde vergilendirilmesi gerekli görülenler, gerçek usulde vergilendirilecektir. Bugüne kadar gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınan mükellefler aşağıda yer almaktadır.

▪ 95/6430 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile büyükşehir belediyesi olan illerin (Erzurum, Diyarbakır, Sakarya ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerden, yeni bağlanan mahallelerle birlikte 2000 yılı genel nüfus sayımındaki nüfusu 30.000'den az olan yerler ile 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun kapsamında büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerler hariç) mücvir alan sınırları dahil olmak üzere **büyükşehir belediye sınırları içinde aşağıda belirtilen faaliyetleri yapan mükellefler**, gerçek usulde vergilendirilme kapsamına alınmıştır.

- a) Her türlü emtia imalatı ile uğraşanlar
- b) Her türlü emtia alım-satımı ile uğraşanlar
- c) İnşaat ile ilgili her türlü işlerle uğraşanlar
- d) Motorlu taşıtların her türlü bakım ve onarım işleriyle uğraşanlar
- e) Lokanta ve benzeri hizmet işletmelerini işletenler
- f) Eğlence ve istirahat yerlerini işletenler

Bu mükellefler, basit usulden yararlanmaya ilişkin genel ve özel şartları taşıyıp taşımadıklarına bakılmaksızın gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde yer alan esnaf muaflığına ilişkin şartları topluca taşıyanlar, 95/6430 sayılı BKK kapsamına girmediklerinden, esnaf muaflığından yararlanabilmektedirler.

▪ 8/5521 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

Zirai mahsul satın alarak bu mahsulleri kısmen veya tamamen tüketici dışında kalanlara satan ticaret erbabı 01/01/1983 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır. Canlı hayvan alım-satımı faaliyeti anılan Kararname kapsamında değerlendirildiğinden, bu şekilde faaliyette bulunan mükellefler gerçek usulde vergilendirilecektir. Zirai mahsulün toptancı hallerinden veya ticari faaliyette bulunan sebze komisyoncularından sonraki teslim aşamaları 8/5521 sayılı Kararname kapsamı dışındadır.

▪ 92/2683 Sayılı BKK ile Gerçek Usulde Vergilendirme Kapsamına Alınan Mükellefler

Her türlü televizyon, video, radyo, teyp, müzik seti, disk-çalar, kamera, bilgisayar, soğutucu, çamaşır ve bulaşık makinesi, elektrikli süpürge, elektronik müzik aletleri, elektrikli dikiş makinesi ile elektrikle çalışan benzeri eşyaların alım-satımı ve üretimi ile uğraşan mükellefler 92/2683 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile gerçek usulde vergilendirme kapsamına alınmışlardır. Kararda yazılı malların yanında, diğer mal ve hizmetleri satan mükellefler de gerçek usulde vergilendirilmektedir.

Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen “elektrikle çalışan benzeri eşyalar” ibaresinden, doğrudan elektrik enerjisiyle çalışan veya elektrikle şarj edildikten sonra çalışan emtianın anlaşılması gerekmektedir. Bu Kararda belirtilen emtianın alım-satımı yoluyla ticaretinin yapılmasında, eski, yeni veya kullanılmış olma ayırımına gidilmeksizin, Kararda yer alan emtiaların ticaretini yapanlar ile belirtilen işlerle uğraşan bütün mükellefler kapsama girmektedir.

Örnek 2: Gaziantep ilinde bilgisayar alım-satımı faaliyetinde bulunan Mükellef (B)'nin bu faaliyeti, 92/2683 sayılı Kararname kapsamında kaldığından bu mükellef gerçek usulde vergilendirilecektir.

3. Ortaklıklarda Basit Usule Tabi Olmanın Şartları

Ortaklıkların basit usule tabi olup olmadığının tespitinde, iş hacmi ölçüleri ile yıllık kira bedelleri toplu olarak dikkate alınır. Ortaklıklarda, ortakların birinin gerçek usule tabi olması diğer ortakları da gerçek usule tabi hale getirir.

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında, Gelir Vergisi Kanununda belirtilen yıllık kira bedeli ve iş hacmi ölçüleri toplu olarak değerlendirilir.

4. Basit Usulden Gerçek Usule Geçiş

Basit usulün şartlarına haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirileceklerdir.

Örnek 3: Eskişehir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde kuaförlük yapan ve basit usulde vergilendirilen Mükellef (C), vergi dairesine verdiği dilekçe ile 22/07/2019 tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirme talebinde bulunmuştur. Mükellef (C), dilekçesinde belirttiği tarihten (22/07/2019) itibaren gerçek usulde vergilendirilecek olup, gerçek ve basit usulde tespit edilen ticari kazançlarını 2020 yılının Mart ayında birlikte beyan edecektir.

Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

Diğer taraftan, Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesi kapsamındaki faaliyetlere başlayan mükellefler, bu faaliyetlerine başladıkları tarihten itibaren gerçek usulde vergilendirilecek olup, ticari kazançlarının basit usulde tespit edilmesi mümkün değildir.

Yapılan denetimlerde basit usulde vergilendirilen mükelleflerden sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları tespit edilenler basit usulden yararlanamazlar.

Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri veya kullandıkları tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ tarihini takip eden aybaşından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler.

5. Gerçek Usulden Basit Usule Geçiş

Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı şartları topluca taşıyan ve arka arkaya son iki yıl alış, satış ve/veya hâsılat tutarlarının her biri aynı Kanun'un 48 inci maddesinde yazılı hadlerden düşük olan gerçek usule tabi mükellefler, **bu şartın gerçekleşmesini izleyen yılın Ocak ayında** yazılı olarak bağlı buldukları vergi dairesine başvurmaları halinde basit usulde vergilendirmeye geçebileceklerdir. Bu uygulama kapsamında, 01/01/2020 tarihinden itibaren gerçek usulden basit usule geçmeye ilişkin şartların tespitine ve iki yıllık sürenin hesabına 01/01/2018 tarihinden itibaren başlanacaktır.

Söz konusu mükelleflerin, anılan Kanun'un 51 inci maddesinde belirtilen faaliyetlerde bulunmaması ve diğer şartları da topluca taşınmaları gerekmektedir.

Örnek 4: Bursa ilinde marangozluk faaliyeti nedeniyle öteden beri gerçek usulde vergilendirilen Mükellef (D)'nin 2018 ve 2019 yıllarında elde ettiği iş hâsılatı, ilgili yıllar için Gelir Vergisi Kanununun 48 inci maddesinde yer alan hâsılat haddinin altında gerçekleşmiştir. Mükellef (D)'nin, diğer şartları da topluca taşınması ve 2020 yılının Ocak ayı içinde bağlı bulunduğu vergi dairesine yazılı olarak başvurması kaydıyla, 01/01/2020 tarihinden itibaren basit usulde vergilendirmeden yararlanması mümkündür.

Gerçek usulde vergilendirilmekte iken basit usulde vergilendirmeye geçen mükelleflerin, ellerinde bulunan belgeleri 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 3.5 bölümündeki açıklamalar doğrultusunda iptal ettirmeleri gerekmektedir.

Ayrıca, gerçek usule tabi mükellefler ile basit usule tabi olmanın şartlarını kaybeden mükelleflerin; kendi istekleriyle işlerini terk etmeleri ya da eş ve/veya çocuklarına devretmeleri hallerinde terk veya devir tarihini takip eden yılın başından itibaren iki yıl geçmedikçe basit usule dönmeleri mümkün değildir. Söz konusu iki yıllık sürenin nasıl hesaplanacağına ilişkin açıklamalar 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 3.4 bölümünde yer almaktadır.

Gerçek usulde vergilendirmeden basit usulde vergilendirmeye geçiş ile ilgili ayrıntılı açıklamalar 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ve 93 Sıra No.lu Gelir Vergisi Sirkülerinde yapılmıştır.

Örnek 5: Mükellef (E), gerçek usulde gelir vergisi mükellefi iken faaliyetini 08.06.2018 tarihinde terk etmiştir. Mükellef, 2019 yılında basit usule tabi olmanın şartlarını taşıyan Mükellef (Z) ile ortak olarak kantin işletmeciliği faaliyetine başlamak istemektedir.

Mükellef (E)'nin gerçek usulde vergilendirildiği faaliyetini terk ettiği tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren iki yıl sonra, diğer bir ifadeyle 01/01/2021 tarihinden itibaren diğer şartları da topluca taşınması kaydıyla basit usulde vergilendirmeden yararlanması mümkün bulunmaktadır. Bu nedenle anılan tarihten önce (01/01/2021) faaliyete başlaması halinde kendisi ve ortağının ticari kazançlarının gerçek usulde tespit edilmesi gerekmektedir.

6. Basit Usulde Vergilendirmede Özellik Gösteren Durumlar

- Basit usule tabi mükelleflerin birden fazla araçla veya birden fazla işyerinde ticari faaliyette bulunmaları, Gelir Vergisi Kanununun 47 nci maddesinde yazılı "**kendi işinde bilfiil çalışmak veya bulunmak**" şartının ihlali anlamına geleceğinden, bu şekilde faaliyette bulunan mükelleflerin basit usulde vergilendirmeden yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.
- Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesinde basit usulden faydalanamayacak mükellefler bentler halinde sayılmıştır. Söz konusu maddenin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan ve büyükşehirlerde bazı faaliyetleri yapan mükelleflerin gerçek usulde vergilendirme kapsamına alındığı 12/01/1995 tarihli ve 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında,

02/07/2013 tarihli ve 2013/5080 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliğe göre, 12/11/2012 tarihli ve 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerler 95/6430 sayılı Kararname kapsamı dışına çıkartılmıştır.

Böylece, 6360 sayılı Kanunla büyükşehir kurulan yerler ile büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerlerde 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında sayılan iş grupları itibariyle faaliyette bulunan mükelleflerin, diğer şartları da taşımaları kaydıyla basit usulde vergilendirilmelerine devam olunacaktır.

Örnek 6: Mükellef (G) Ankara ili Şereflikoçhisar ilçesinde manavlık faaliyetinde bulunmaktadır. 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına göre büyükşehir belediyesi olan illerde emtia alım satımı yapılması basit usulde vergilendirilmeye engel teşkil etmektedir. Ancak, 2013/5080 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yapılan değişikliğe göre, 6360 sayılı Kanun ile büyükşehir belediyesi kurulan ve büyükşehir belediyesi sınırları içerisine alınan yerler 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamı dışına çıkartılmıştır. Bu nedenle, Mükellef (G) Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde yer alan genel ve özel şartları topluca taşımak şartıyla basit usulde vergilendirmeden yararlanacaktır.

Mükellef (G) için genel ve özel şartların tespitinde, büyükşehirler için geçerli olan tutarlar dikkate alınacaktır.

- Basit usule tabi mükelleflerin alım satım faaliyetlerini internet üzerinden yapmaları halinde, internet üzerinden yapılan her türlü alım satım faaliyeti büyükşehirler dahil tüm ülke genelini kapsamaması nedeniyle bu şekilde faaliyette bulunan mükelleflerin Gelir Vergisi Kanununun 51 inci maddesindeki yetki uyarınca yayımlanan 95/6430 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında kalacaklarından basit usulde vergilendirilmeleri mümkün değildir.
- Gelir Vergisi Kanununun 46 ncı maddesinin son fıkrasında yer alan “...Herhangi bir şekilde gerçek usulde vergilendirilecek olanlar ve gerçek usulde vergilendirilen mükellefler, bir daha hiç bir şekilde basit usule dönemezler. Bu kişilerin aynı türden iş yapan eş ve çocukları da bu faaliyetleri nedeniyle basit usulden yararlanamazlar.” hükmü, 6322 sayılı Kanun ile kaldırılmıştır. Söz konusu değişiklik sonucu, gerçek usulde vergilendirilen kişilerin eş ve çocuklarının **aynı türden faaliyette** bulunmaları halinde, şartları dahilinde basit usulden yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

B. BASİT USULDE VERGİLENDİRİLEN MÜKELLEFLERDE DEFTER-BEYAN SİSTEMİ

Basit usule tabi olan mükellefler; 01/01/2018 tarihinden itibaren defter-beyan sistemini kullanmak zorundadırlar. Sistem ile kayıtlarını elektronik ortamda tutabilecekler, vergi beyannamesi, bildirim ve dilekçeleri elektronik ortamda verebileceklerdir.

Basit usule tabi olan mükelleflerin, sistemi kullanmaya başlayacakları takvim yılından önceki ayın son gününe kadar (bu gün dahil) www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden veya gelir vergisi yönünden bağlı buldukları vergi dairesi aracılığıyla başvuru yapmaları gerekmektedir.

Basit usule tabi mükellefler başvurularını;

- Kendileri,
- Aralarında 486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin ekinde (Ek:1) yer alan “Defter-Beyan Sistemi Kullanımı Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi (Meslek Odaları ile Basit Usulde Vergilendirilen Üyeleri İçin)” düzenledikleri meslek odaları,
- 340 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekinde yer alan “Elektronik Beyanname Gönderme Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” imzaladıkları meslek mensupları,

aracılığıyla yapabileceklerdir.

Yeni mükellefiyet tesis ettiren basit usul mükellefleri; kendileri veya yukarıda belirtildiği şekilde aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği kişiler aracılığıyla işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş günü mesai saati sonuna kadar gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapacaklardır. Söz konusu başvuru işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş gününün sonuna (saat 23.59’a) kadar www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden de yapılabilecektir.

Basit usule tabi mükelleflerden;

- Sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenlerin, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından önce,
- Mevcut işine 193 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen faaliyetleri ilave edenlerin, bu faaliyetlere ilişkin işe başlama bildirimini verildiği günü izleyen yedinci iş günü sonuna kadar,
- Gerçek usulde vergilendirilmekte iken 193 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde yer alan düzenleme gereği basit usule tabi olmayı yazı ile talep eden mükelleflerin ise, anılan maddede belirtilen şartların gerçekleştiği takvim yılının son gününe (bu gün dâhil) kadar,

kendileri veya aracılık ve sorumluluk yetkisi verdiği meslek odası veya meslek mensupları aracılığıyla www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden elektronik ortamda veya gelir vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairesine başvuru yapmaları gerekmektedir.

Sisteme, İnteraktif Vergi Dairesi (<https://ivd.gib.gov.tr>) ya da vergi dairelerinden alınan “kullanıcı kodu” ve “şifre” bilgileri ile www.defterbeyan.gov.tr adresi üzerinden giriş yapılacaktır.

Basit Usule tabi mükelleflerin; alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin üçer aylık kayıtlarını izleyen ayın sonuna kadar Sisteme kaydetmeleri gerekmektedir.

Defter-Beyan Sistemine ilişkin **486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğin’de** ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

C. BASİT USULDE VERGİLENDİRME

1. Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır. Bu fark, faaliyetle ilgili olarak alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ve hâsılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanır.

Kazancın bu şekilde tespiti sırasında emtia ticareti ile uğraşanlarca;

- Hesap dönemi sonundaki emtia mevcudunun değeri hâsılata,
- Hesap dönemi başındaki emtia mevcudunun değeri giderlere,

ilave edilir. Ancak, kullanılan sabit kıymetler gider yazılmaz ve üzerlerinden amortisman hesaplanmaz.

Kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerin defter tutma yükümlülükleri bulunmamaktadır.

Basit usulde vergilendirilen mükellefler, kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanununun defter tutma hükümleri hariç; bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler, ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler.

Örnek 7: 2019 yılında Yalova ilinde manavlık faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Mükellef (H)'nin işletme hesabı özeti aşağıdaki gibidir. Mükellefin %5 vergi indiriminden yararlandığını varsayarak ödenecek gelir vergisi şöyle hesaplanacaktır.

Dönem başı mal mevcudu	30.000 TL
Dönem içi alışlar	60.000 TL
Giderler	28.000 TL
Dönem hasılatı	150.000 TL
Dönem sonu mal mevcudu	14.000 TL

(Dönem hasılatı + Dönem sonu mal mevcudu) – (Dönem başı mal mevcudu + Dönem içi alışlar + Giderler)= **Kar/ Zarar**

$$(150.000 + 14.000) – (30.000 + 60.000 + 28.000) = 46.000 \text{ TL}$$

Mükellef (H), 2019 yılında 46.000 TL kar elde etmiş olup, yıl içinde 8.000 TL sosyal güvenlik primi (Bağ-Kur primi) ödemiştir. Ayrıca, mükellefin kazancına 2019 yılı için 11.000 TL kazanç indirimi uygulanmıştır.

Mükellefin beyanı aşağıdaki gibi olacaktır.

Ticari Kazanç	46.000 TL
Sosyal Güvenlik Primi	8.000 TL
Kazanç İndirimi	11.000 TL
Kalan [46.000 TL – (8.000TL+11.000TL)]	27.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	27.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	4.500 TL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı (4.500 X%5=)	225 TL
Ödenecek Gelir Vergisi (4.500 - 225)	4.275 TL

1.1 Basit Usule Tabi Mükelleflerin Hasılat Esaslı Kazanç Tespiti Uygulamasından Yararlanması

7186 sayılı Kanunla Gelir Vergisi Kanununun 113 üncü maddesinde yapılan düzenlemeye göre; basit usulde ticari kazanç elde eden mükelleflerin şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetlerinden kaynaklanan **hasılatlarının tamamını elektronik ücret toplama sistemleri aracılığıyla elde etmeleri ve talep etmeleri hâlinde**, söz konusu faaliyetlerinden elde ettikleri gayrisafi hasılatlarının %10'u bu faaliyetlerine ilişkin vergiye tabi kazanç olarak esas alınır.

Hasılat esaslı kazanç tespiti uygulamasından yararlanan basit usul mükelleflerinin:

- Bu faaliyetlerine ilişkin gider veya maliyetleri, vergiye tabi diğer kazanç veya iratlarının tespitinde dikkate alınmaz.
- Bu kazançları dışındaki beyana tabi diğer kazanç veya iratları hakkında bu madde hükümleri uygulanmaz.
- Bu kazancına herhangi bir indirim veya istisna uygulanmaz.
- İki yıl geçmedikçe bu usulden çıkmaları mümkün değildir.

Örnek 8: Ticari kazancı basit usulde tespit edilen Mükellef (İ), özel halk otobüsü ile şehir içi yolcu taşımacılığı faaliyetinde bulunmakta ve hasılatının tamamını elektronik ücret toplama sistemi aracılığıyla elde etmektedir. Mükellef (İ), hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçmek için 3/12/2019 tarihinde bağlı bulunduğu vergi dairesi müdürlüğüne başvuruda bulunmuştur.

Vergi dairesince mükellefin başvurusu incelenerek, şartları taşıdığı tespit edilmiş ve hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne geçebileceği 19/12/2019 tarihinde kendisine bildirilmiştir. Buna göre, mükellef kendisine yapılan bildirim tarihini takip eden yılın başından, yani 1/1/2020 tarihinden itibaren bu faaliyetinden elde ettiği kazancını hasılat esaslı kazanç tespiti usulüne göre hesaplayacaktır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 353 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uyarınca bir takvim yılı içinde iki kez ceza kesilen mükellefler, cezanın kesildiği ve takip eden iki takvim yılına ait kazançları için bu uygulamadan yararlanamazlar.

Bu konuya ilişkin 309 Seri No.lu Gelir Vergisi Tebliğinde ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

2. Beyan Edilecek Gelir Üzerinden Yapılacak İndirimler

Ticari kazancı basit usulde vergilendirilen mükellefler, yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlerine ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinde belirtilen unsurlara ait tutarları (hayat/şahıs sigorta primleri, eğitim ve sağlık harcamaları, bağış ve yardımlar, engellilik indirimi, 11.000 TL'lik kazanç indirimi vb.) indirim konusu yapabileceklerdir. Söz konusu indirimlerin yapılabilmesi için, yıllık beyanname ile bildirilecek bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

Basit usule tabi ticari kazançtan indirim konusu yapılabilecek hususlar şunlardır;

- Hayat/şahıs sigorta primleri,
- Eğitim ve sağlık harcamaları,
- Beyan edilecek gelirden sınırlı olarak indirilebilecek bağış ve yardımlar ile tamamı indirilebilecek bağış ve yardımlar,
- Sponsorluk harcamaları,
- Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan aynı ve nakdi bağışlar,
- Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar,
- 7174 sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun kapsamında kurulan idareye yapılan her türlü nakdi ve aynı bağış ve yardımlar ile sponsorluk harcamaları,
- Kazanç indirimi,
- Diğer kanunlara göre tamamı indirilecek bazı bağış ve yardımlar (Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarına yapılan bağışlar, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumuna yapılan bağışlar ve yardımlar, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumuna yapılan bağışlar, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumuna yapılan bağışlar, Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına yapılan bağışlar, Milli Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Seferberlik Kanunu kapsamında kurulan ormanlarda ağaçlandırma, bakım ve koruma masraflarının tamamı, İlköğretim ve Eğitim Kanunu uyarınca yapılan bağışlar, Üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan bağışlar.)

2.1. Kazanç İndirimi

Ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerin 2019 yılına ait olup 2020 yılında beyan edecekleri ticari kazançlarına **11.000 TL'lik kazanç indirimi** uygulanacaktır. (2020 yılında elde edilen kazançlara uygulanacak indirim, 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile 13.000 TL olmuştur.)

Bu kapsamda;

- İndirim, basit usule tabi mükelleflerin sadece ticari kazançlarına uygulanacak olup beyana tabi diğer gelir unsurlarının da (kira geliri, menkul sermaye iradı vb.) bulunması halinde bu gelirlere indirim uygulanmayacaktır. Ayrıca, vergilendirme döneminde kazanç elde edilmemesi veya 11.000 TL'nin altında kazanç elde edilmesi nedeniyle yararlanılamayan indirim tutarı ertesi yıllara devredilemeyecektir.
- Ticari kazancı basit usulde vergilendirilen mükellefler, genç girişimcilere ilişkin 75.000 TL'lik kazanç istisnası ile 11.000 TL'lik kazanç indiriminden birlikte yararlanamazlar.
- Ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükelleflerden genç girişimcilere ilişkin kazanç istisnası ile 11.000 TL'lik indirimle ilişkin şartları birlikte taşıyanlar, söz konusu istisna veya indirimin hangisinden faydalanacaklarını kendileri belirler.
- Basit usule tabi mükelleflerin herhangi bir nedenle takvim yılı içerisinde gerçek usule geçmeleri durumunda, 11.000 TL'lik indirimden yararlanmaları mümkün değildir.

Kazanç indirimi uygulamasına ilişkin ayrıntılı açıklamalar 292 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer almaktadır.

2.2. Engellilik İndirimi

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden, engellilik indiriminden yararlananların beyan ettikleri gelirlerine, Gelir Vergisi Kanununun 31 inci maddesinde yer alan esaslara göre hesaplanan yıllık indirim uygulanacaktır.

Gelir Vergisi Kanununa göre çalışma gücünün asgari % 80'ini kaybetmiş bulunan hizmet erbabı birinci derece engelli, asgari % 60'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ikinci derece engelli, asgari % 40'ını kaybetmiş bulunan hizmet erbabı ise üçüncü derece engelli sayılır. 2019 yılında elde edilen basit usule tabi ticari kazancın yıllık beyanname ile beyanında dikkate alınacak engellilik indirimi yıllık tutarları şöyledir:

Birinci derece engelliler için (1.200 X 12=)	14.400 TL
İkinci derece engelliler için (650 X 12=)	7.800 TL
Üçüncü derece engelliler için (290 X 12=)	3.480 TL

Engellilik indirimine ilişkin ayrıntılı açıklamalar 222 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer almaktadır.

Örnek 9: Basit usulde vergilendirilen ve 2019 yılında 100.000 TL gayrisafi ticari kazanç elde eden Mükellef (K), çalışma gücünün asgari % 60'ını kaybetmiş olup, ikinci derece engellilik indiriminden yararlanmaktadır. Mükellef kendisi için 10.000 TL sosyal güvenlik primi ile küçük çocuğu için 7.500 TL hayat sigortası primi ödemiştir.

İkinci derece engelliler için yıllık indirim tutarı 2019 yılı için (650 X 12=) 7.800 TL olup, Mükellef (K) beyan edeceği gelirden 7.800 TL indirim yapacaktır.

Mükellefin küçük çocuğu için ödediği hayat sigorta priminin % 50'si, beyan edilen gelirin % 15'ini ve asgari ücretin bir yıllık brüt tutarını aşmamak şartıyla, beyan edilen gelir tutarından indirim konusu yapılabilmektedir.

Bu durumda Mükellef (K)'nin ödediği hayat sigortası priminin % 50'si olan (7.500 X % 50=) 3.750 TL, beyan ettiği gelirin %15'ini ve 2019 yılı için esas alınacak asgari ücretin bir yıllık brüt tutarı olan 30.700,80 TL'yi aşmadığından, indirim konusu yapılabilecektir.

Ayrıca, mükellef 11.000 TL'lik kazanç indiriminden yararlanmıştıdır.

Mükellefin 2019 yılına ilişkin beyanı ise aşağıdaki gibi olacaktır:

Gayri Safi Ticari Kazanç	100.000,00 TL
Sosyal Güvenlik Primi	10.000,00 TL
Ticari Kazanç (100.000 – 10.000=)	90.000,00 TL
İndirilecek Hayat Sigortası Primi (7.500 X % 50=)	3.750,00 TL
Engellilik İndirimi (650 X 12=)	7.800,00 TL
Kazanç İndirimi	11.000,00 TL
İndirimler Toplamı (3.750 + 7.800 + 11.000=)	22.550,00 TL
Kalan (90.000-22.550=)	67.450,00 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	67.450,00 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	14.511,50 TL
Ödenecek Gelir Vergisi	14.511,50 TL

Basit usule tabi mükellefler engellilik indirimi başvurularını; İnteraktif Vergi Dairesi aracılığı (ivd.gib.gov.tr) ile sistem üzerinden yapabilirler.

3. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

- Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20. maddesinde yer alan düzenlemeye göre; basit usulde ticari kazancı nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla 29 (yirmi dokuz) yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının **75.000 TL**'sine kadar olan kısmı maddede belirtilen şartlarla gelir vergisinden müstesna tutulmuştur.
- İstisnadan basit usulde ticari kazancı nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunanlardan Kanunda öngörülen şartları taşıyanlar yararlanır.
- İstisna, her vergilendirme döneminde yıllık 75.000 TL olarak uygulanacak olup, bir vergilendirme döneminde istisna tutarının altında kazanç elde edilmesi durumunda ise istisnadan yararlanılmayan tutar ertesi yıla devredilemez.

Basit usulde ticari kazancı nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunanların, vergi teşvikinden yararlanabilmesi için aşağıdaki şartları taşıması gerekmektedir:

- İşe başlamanın kanuni süresi içinde bildirilmiş olması.
- Kendi işinde bilfiil çalışması veya işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.).
- Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması halinde işe başlama tarihi itibarıyla ortakların tamamının tüm şartları taşıması.
- Faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin (ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hali hariç olmak üzere) eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması.
- Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması.

Genç girişimcilerde kazanç istisnasından yararlanma şartları ve uygulamaya ilişkin ayrıntılı açıklamalar 292 seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer almaktadır.

4. Vergiye Uyumlu Mükelleflere %5 Vergi İndirimi

Basit usulde ticari kazancı nedeniyle gelir vergisi mükellefi olan uyumlu mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i, ödenmesi gereken gelir vergisinden indirilir.

Söz konusu indirimden faydalanmak için belirlenen şartlar, Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 121 inci maddesinde düzenlenmiştir.

Buna göre mükelleflerin;

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerini kanuni süresinde vermiş olması (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz.),
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergileri ödemiş olması, ayrıca vergi aslı (vergi cezaları ile fer'i alacaklar dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması gerekir.

Hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1.400.000 Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, basit usulde ticari kazancı nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın tarh edilir. Bu hüküm, indirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yılda herhangi bir vergiye ilişkin beyanların gerçek durumu yansıtmadığının indirimden yararlandıktan sonra tespiti üzerine yapılan tarhiyatların kesinleşmesi hâlinde de uygulanır ve bu takdirde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler açısından zamanaşımı, yapılan tarhiyatın kesinleştiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Örnek 10: Basit usulde vergilendirilen ve vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Mükellef (L)'nin 2019 takvim yılına ilişkin gelir vergisi matrahı 80.000 TL'dir.

Buna göre, Mükellef (L) vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

Gelir Vergisi Matrahı	80.000,00 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	17.900,00 TL
Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı (17.900 X % 5=)	895,00 TL
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi (17.900 – 895,00=)	17.005,00 TL

5. 2019 Takvim Yılı Gelirlerine Uygulanacak Vergi Tarifesi

Gelir Vergisi Kanunu'na göre 2019 yılında elde edilen basit usulde ticari kazanç gelirlerine aşağıda yer alan vergi tarifesi uygulanarak gelir vergisi hesaplanır.*

Gelir vergisine tabi gelirler;	
18.000 TL'ye kadar	%15
40.000 TL'nin 18.000 TL'si için 2.700 TL, fazlası	%20
98.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL, (ücret gelirlerinde 148.000 TL'nin 40.000 TL'si için 7.100 TL), fazlası	%27
500.000 TL'nin 98.000 TL'si için 22.760 TL (ücret gelirlerinde 500.000 TL'nin 148.000 TL'si için 36.260 TL), fazlası	%35
500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 163.460 TL, (ücret gelirlerinde 500.000 TL'den fazlasının 500.000 TL'si için 159.460 TL), fazlası	%40
oranında vergilendirilir.	

*7194 sayılı Kanun ile Gelir Vergisi Kanunu 103. maddesinde yapılan değişiklik.

2020 takvim yılı gelirlerinin vergilendirilmesinde esas alınacak tarife 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile belirlenmiştir.

6. Basit Usulde Ticari Kazancın Beyanı

6.1. Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesinin (Beyana Tabi Geliri Sadece Basit Usulde Tespit Edilen Mükellefler için) Verilmesi

486 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile usul ve esasları belirlenen Defter-Beyan Sistemi kapsamında yer alan beyana ait gelirleri sadece basit usulde tespit edilen mükellefler, yıllık gelir vergisi beyannamelerini Sistem üzerinden göndereceklerdir. Sistemin kullanımına ilişkin kılavuz, video ve soru-cevaplara www.defterbeyan.gov.tr adresinden erişilebilir.

6.2. Basit Usule Tabi Mükellefler İçin Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Verilme Zamanı ve Yeri

- Geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan oluşan mükellefler, **1 Şubat - 2 Mart 2020** (29 Şubat 2020 hafta sonuna rastladığından) tarihleri arasında yıllık gelir vergisi beyannamelerini **Defter-Beyan Sistemi** üzerinden kayıtlı buldukları vergi dairesine elektronik ortamda gönderirler.
- Basit usulde tespit edilen ticari kazanç yanında beyana tabi başka bir gelir unsurunun bulunması halinde, 2019 yılı kazançlarına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesi de **1 - 31 Mart 2020** tarihleri arasında **Defter-Beyan Sistemi** üzerinden verilir.

7. Verginin Ödenme Zamanı

2019 yılı kazançlarına ilişkin olarak verilecek beyannameler üzerinden hesaplanan gelir vergisi iki eşit taksitte ödenecek olup;

- Birinci taksitin **1 Şubat -2 Mart 2020** (29 Şubat 2020 hafta sonuna rastladığından) tarihleri arasında,
- İkinci taksitin ise **1-30 Haziran 2020** tarihleri arasında ,

ödenmesi gerekmektedir.

Basit usulde tespit edilen ticari kazanç yanında beyana tabi başka bir gelir unsurunun bulunması halinde Mart ayı içerisinde verilecek beyannameler üzerinden hesaplanan gelir vergisi **Mart ve Temmuz** aylarında olmak üzere, **iki eşit taksitte** ödenecektir.

Örnek 11: Antalya ilinde terzilik faaliyetinde bulunan ve basit usulde vergilendirilen Mükellef (M)'nin bu geliri dolayısı ile 2019 yılında elde ettiği ticari kazanç 75.000 TL'dir. Mükellef (M)'nin aynı zamanda 2019 yılında elde ettiği 22.000 TL konut kira geliri bulunmaktadır.

Mükellef (M)'nin geliri sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançlardan ibaret olsaydı bu faaliyetlerinden doğan gelirlerini **1 Şubat-2 Mart 2020** tarihleri arasında beyan edecekti.

Ancak, basit usulde ticari kazancı yanında beyanı gereken gayrimenkul kira geliri de bulunduğundan, Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi Defter-Beyan Sistemi üzerinden **1-31 Mart 2020** tarihleri arasında elektronik ortamda gönderilecektir.

8. Verginin Ödenme Şekli

Verginizi Başkanlığımıza ait www.gib.gov.tr internet adresinde yer alan anlaşmalı bankalardan ve tüm vergi dairelerimizden ödeyebilirsiniz.

D. BASİT USULE İLİŞKİN DİĞER HUSUSLAR

1. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Bildirim Yükümlülüğü

Basit usule tabi mükelleflerin vergi dairesine bildirmek zorunda oldukları hususlar şunlardır:

- İşe başlama,
- Değişiklikler (adres değişikliği, iş değişikliği, işletmede değişiklik),
- İş bırakma.

1.1. İşe Başlama

İşe başlama bildirimini basit usule tabi mükellef tarafından imzalanarak kendilerince veya Avukatlık Kanununa göre ruhsat almış avukatlar veya 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensuplarınca işe başlama tarihinden itibaren **10 gün** içinde ilgili vergi dairesine yapılır.

İşe başlama bildiriminin, serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler aracılığıyla düzenlenmesi halinde, bildirim bu kişiler tarafından da ayrıca kaşe/mühür basılmak suretiyle imzalanır.

Mükellefiyet tesisi işlemleri için, İşe Başlama/Bırakma Bildirimiyle birlikte gerekli kontrol ve teyit işlemlerinin yapılabilmesi amacıyla nüfus cüzdanının aslının vergi dairesi personeline ibraz edilmesi, işyeri bilgilerinin İşe Başlama/Bırakma Bildiriminde yer alan ilgili alanlara yazılması yeterlidir.

Basit usule tabi mükellefler işe başlama bildirimlerini; İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla (ivd.gib.gov.tr) ve İnteraktif Vergi Dairesi Mobil uygulamasını kullanarak sistem üzerinden yapabilirler.

1.2. Değişiklikler (Adres Değişikliği, İş Değişikliği, İşletmede Değişiklik)

Mükellefler adres, iş veya işyerlerinde meydana gelen değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren **1 ay** içerisinde dilekçeyle bağlı oldukları vergi dairesine bildirmek zorundadırlar.

Basit usule tabi mükellefler adres, iş veya işyerlerinde meydana gelen değişikliklere ait bildirimlerini; İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla (ivd.gib.gov.tr) ve İnteraktif Vergi Dairesi Mobil uygulamasını kullanarak sistem üzerinden yapabilirler.

1.3. İşi Bırakma

Vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi işi bırakmayı ifade eder. Mükelleflerden işi bırakanların, bu durumu **1 ay** içerisinde vergi dairesine bildirmesi gerekmektedir.

Gerçek kişilerde ölüm işi bırakma hükmünde olup, ölüm halinde mirası reddetmemiş mirasçılar tarafından bildirimde bulunulması gerekir. Mirasçılardan herhangi birinin ölümü bildirmesi diğer mirasçıları bu ödevden kurtarır.

Basit usule tabi mükellefler işi bırakma bildirimlerini; İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla (ivd.gib.gov.tr) ve İnteraktif Vergi Dairesi Mobil uygulamasını kullanarak sistem üzerinden yapabilirler.

2. Basit Usule Tabi Mükelleflerde Belge Düzeni

2.1. Kullanılacak Belgeler

Basit usulde vergilendirilen mükellefler, hasılatları ile ilgili olarak, Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre fatura, perakende satış vesikaları ve ilgili mevzuatta sayılan diğer belgeleri düzenlemek ve kullanmak zorundadırlar. Aynı zamanda kendilerine yapılan mal ve hizmet teslimleri için fatura, müstahsil makbuzu, gider pusulası ve Vergi Usul Kanunu gereğince uygun olan diğer belgeleri almak zorundadırlar.

Mükellefler, vergi matrahlarının tesbiti ile ilgili giderlerini belgelendirmeye mecburdurlar.

2.2. Belge Temini

- Basit usule tabi mükelleflerin kullandıkları belgeler ve zarflar sadece Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından bastırılmaktadır.
- Bu mükellefler belgelerini bağlı oldukları oda veya birlikten temin edecektir.
- Mükelleflerin bulunduğu yerde bağlı oldukları oda veya birlik yoksa veya bulunduğu yerde bağlı olacağı oda veya birlik kurulmamış ise; en yakın oda veya birliğe veya karma odaya kayıt yaptıracaklardır. Belgelerini de kayıt yaptırdığı bu odadan temin edeceklerdir.

- Basit usulde vergilendirme kapsamında bulunup, meslek odalarına üye kayıtları yapılamayan, traktörle nakliyecilik yapanlar, hususi oto ile ticari faaliyette bulunanlar, biçerdöver işletmecileri ile inşaat ustaları gibi mükellefler, kullanacakları belgeleri ikinci sınıf tüccarların tabi oldukları esaslar çerçevesinde (anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle) temin edebilecekleri gibi diledikleri takdirde faaliyette buldukları yerdeki herhangi bir oda veya birlikten de temin edebileceklerdir.

2.3. Belge Düzenlenmesinde Uyulacak Esaslar

Basit usulde vergilendirilen mükellefler ikinci sınıf tüccarların tabi olduğu usul ve esaslar dahilinde belge düzenlemek durumundadırlar.

Ancak; Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesindeki yetkiye istinaden çıkarılan 215 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, basit usulde vergilendirilen mükelleflerin;

- Belge vermedikleri günlük hasılatları için gün sonunda tek bir fatura düzenlemeleri,
- Düzenlenen faturanın alıcıya ilişkin bilgiler yerine “..... tarihli toplam hasılat” ibaresinin yazılması,

şeklinde kolaylık sağlanmıştır.

Söz konusu uygulama, aynı usul ve esaslar dahilinde 310 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile **31/12/2020 tarihine kadar** uzatılmıştır. Bu imkandan yararlanmak isteyen mükellefler, müşterilerinin istemeleri halinde fatura veya perakende satış vesikası (dolmuş işleyenler hariç) vermek zorundadırlar.

2.4. Belgelerin İptali

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden işlerini terk edenlerin kullanmadıkları belgelerin iptal işlemleri belgeleri veren oda veya birliklerce yapılacaktır. Ancak, belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerin belgelerinin iptali ise vergi dairelerince yapılacaktır.

İşini terk edenlerden, söz konusu belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin durumu, belgeyi veren oda veya birliklerce düzenlenen tutanak ile tespit edilecektir. İşini terk edenlerden belgelerini anlaşmalı matbaalara bastırmak veya noterlere tasdik ettirmek suretiyle temin eden mükelleflerden, belgeleri ibraz edemeyenler ile eksik belge ibraz edenler veya belgelerini kaybettiğini bildiren mükelleflerin işlemleri ise vergi daireleri aracılığı ile yapılacaktır. Bu mükellefler hakkında bir taraftan usulsüzlük cezası kesilirken, diğer taraftan ilgili dönem vergi matrahlarının tespiti için takdir komisyonuna sevk işlemi yapılır.

2.5. Kayıtların Tutulması

213 sayılı Vergi Usul Kanununun defter tutma mecburiyetine ilişkin hükümleri, Gelir Vergisi Kanununa göre kazançları basit usulde tespit edilenler hakkında uygulanmaz.

Basit usule tabi mükelleflerin kayıtları, mükelleflerin “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek odaları veya meslek mensupları aracılığıyla Defter-Beyan Sistemi üzerinde tutulacaktır.

Basit usule tabi mükelleflerin alış ve giderleri ile satış ve hasılatlarına ilişkin üçer aylık kayıtlar, “Aracılık ve Sorumluluk Sözleşmesi” düzenledikleri meslek odaları veya meslek mensupları aracılığıyla izleyen ayın sonuna kadar Defter-Beyan Sistemine kaydedilir.

2.6. İktisadi Kıymetlerin Satışında Belge Düzenlenmesi

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin taşıt ve diğer sabit kıymetlerini satmaları dolayısıyla fatura düzenleme yükümlülükleri bulunmamaktadır. Bu mükelleflerce yapılan taşıt satışlarının noter satış sözleşmesi ile diğer sabit kıymet satışlarının ise söz konusu sabit kıymetleri satın alan mükellefler tarafından düzenlenecek gider pusulası ile tevsik edilmesi mümkündür.

2.7. Sahte veya Muhteviyatı İtibarıyla Yanıltıcı Belge Düzenlediği veya Kullandığı Tespit Edilen Mükelleflerin Durumu

Basit usule tabi ticaret erbabından, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren gerçek usulde vergilendirilmeye ve ikinci sınıf tüccarlara ilişkin hükümlere tabi olmaya başlarlar.

3. Muhafaza ve İbraz Yükümlülüğü

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin, bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hasılat belgeleri kayıtlarının tutulduğu bürolarda muhafaza edilecektir. Cari takvim yılına ilişkin belgelerin ibrazı da bu bürolardan talep edilecektir.

Cari takvim yılı kayıtlarının tutulması ve vergilendirmeye ilgili tüm ödevler bürolarca yerine getirilecektir. Yıllık beyannamenin verilmesinden sonra o yıla ilişkin belgeler muhafaza edilmek üzere mükellefe teslim edilecektir. Teslim alınan belgeler, ilgili buldukları yılı takip eden takvim yılı başından başlayarak 5 yıl süre ile mükelleflerce muhafaza edilecektir.

Mükelleflerce, bir takvim yılı içinde aldıkları mallara ve hizmetlere ait alış belgeleri ve yaptıkları giderler ile hasılat belgelerinin, ilgili buldukları yılı takip eden yıldan başlayarak 5 yıl süresince saklanması ve yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz edilmesi zorunludur.

4. Tevsik Zorunluluğu

Hazine ve Maliye Bakanlığına tanınan yetkiye istinaden;

- Birinci ve ikinci sınıf tüccarların,
- Kazancı basit usulde tespit edilenlerin,
- Defter tutmak zorunda olan çiftçilerin,
- Serbest meslek erbabının,
- Vergiden muaf esnafın,

kendi aralarında yapacakları ticari işlemler ile nihai tüketicilerden mal ve hizmet bedeli olarak yapacakları 7.000 TL'yi aşan tahsilat ve ödemelerini, aracı finansal kurumlar (5411 sayılı Kanunda tanımlanan banka, 6493 sayılı Kanun kapsamında yetkilendirilmiş ödeme kuruluşları, 6475 sayılı Kanuna göre kurulan Posta ve Telgraf Teşkilatı A. Ş.) kanalıyla yapmaları ve bu tahsilat ve ödemeleri söz konusu kurumlarca mevzuatlarına göre düzenlenen belgelerle (dekont, hesap bildirim cetveli, alındı vb.) tevsik etmeleri zorunludur.

Tahsilat ve ödemelerin tevsik zorunluluğu kapsamında aracı finansal kurumlar kanalıyla yapılması, bu zorunluluğu ortaya çıkaran işleme ilişkin olarak Vergi Usul Kanununda yer alan belgeleri düzenleme zorunluluğunu ortadan kaldırmamaktadır.

5. Vergi Levhalarının Alınması ve Bulundurulması

Basit usule tabi mükellefler, vergi levhaları sistem tarafından internet vergi dairesi hesaplarına aktarıldıktan sonra, internet vergi dairesinden bizzat kendileri veya 3568 sayılı Kanun uyarınca yetki almış olup bağımsız çalışan serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavirler (meslek mensupları) aracılığıyla **1 Nisan'dan itibaren 1 Haziran gün sonuna kadar (31 Mayıs 2020 hafta sonuna rastladığından)** vergi levhalarını yazdıracaklardır.

Ayrıca, kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler, vergi levhalarına yukarıda belirtildiği şekilde erişebilecekleri gibi bağlı buldukları meslek odaları aracılığıyla da internet vergi dairesi üzerinden erişebileceklerdir.

Basit usule tabi mükellefler vergi levhası oluşturma ve sorgulama işlemlerini; İnteraktif Vergi Dairesi aracılığıyla (ivd.gib.gov.tr) yapabilirler.

6. Ödeme Kaydedici Cihaz Kullanılması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerden isteyenler ödeme kaydedici cihaz kullanabileceklerdir.

7. Basit Usule Tabi Mükelleflerin Yanında Çalışanların Durumu

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin kendi işyerlerinde bilfiil çalışmaları veya bulunmaları şarttır. Ancak, bu mükelleflerin işlerinde yardımcı işçi çalıştırmaları veya çırak kullanmaları bu şartı bozmayacaktır.

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin yanında çalışan kişiler, Gelir Vergisi Kanununun 64 üncü maddesine göre diğer ücretli olarak vergilendirilecektir.

Diğer ücret kapsamında vergilendirilenler vergi karnesi almaya mecbur olduklarından, kazançları basit usulde vergilendirilen ticaret erbabının yanında çalışanların vergi karnesi almalarını ve karnelerinde yazılı vergilerini ödemelerini temin etme yükümlülüğü bulunmaktadır.

8. İşyerinin Kira Olması Halinde Kira Ödemesi

Basit usulde vergilendirmeye tabi mükelleflerin vergi kesintisi yapma yükümlülüğü bulunmadığından, basit usule tabi mükellefler işyeri olarak kiraladıkları gayrimenkul için ödedikleri kira üzerinden vergi kesintisi yapmayacaklardır.

İşyeri kiralamalarında miktar sınırlaması olmaksızın kira ödemelerinin banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. tarafından düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi zorunluluğu bulunmaktadır.

Banka veya Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. aracı kılınmak suretiyle, para yatırma veya havale, çek veya kredi kartı gibi araçlar kullanılmak suretiyle yapılan tahsilat ve ödemeler karşılığında dekont veya hesap bildirim cetvelleri düzenlendiğinden bu belgeler tevsik edici belge kabul edilecektir. Bankaların internet şubeleri üzerinden yapılan ödeme ve tahsilatlar da aynı kapsamdadır.

İşyeri kirasının, müşteriden alınan çek ile ödemesinin yapılması durumunda çekin elden kiralayan kişiye ciro edilmesi ve bu kişinin bankadan çeki tahsil etmesi ile tevsik şartı yerine getirilmiş sayılır.

Getirilen zorunluluklara uymayanlara kesilecek ceza, kazancı basit usulde tespit edilenler hakkında o yıl için belirlenen özel usulsüzlük cezası miktarından az olmamak üzere her bir işlem için bu işleme konu tutarın %5'idir. Bu ceza kiracı ve kiralayana ayrı ayrı uygulanır.

9. Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerde Katma Değer Vergisi Uygulaması

Basit usulde vergilendirilen mükelleflerin teslim ve hizmetleri katma değer vergisinden istisna tutulmuş olup, bu mükelleflerin KDV Beyannamesi vermesine gerek bulunmamaktadır.

- Basit usulde vergilendirilen mükellefler, mal teslimleri ve hizmet ifalarında katma değer vergisi hesaplamayacakları için bunlardan mal ve hizmet alan mükelleflerin indirim konusu yapacakları bir katma değer vergisi tutarı da söz konusu olmayacaktır.
- Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden mal ve hizmet satın alan basit usulde vergilendirilen mükellefler, ödedikleri katma değer vergisini gider veya maliyet olarak dikkate alacaklardır.

Ancak, basit usulde vergilendirildikleri ve işlemleri katma değer vergisinden istisna olduğu halde düzenledikleri belgelerde katma değer vergisi gösteren veya "KDV dahildir" mealinde bir şerhe (belgenin KDV satırını çizerek "KDV dahildir" yazılması veya KDV satırı yerine belgenin herhangi bir yerine "KDV dahildir" yazılması durumu değiştirmeyecektir.) yer veren mükellefler, bu belgelerde ayrıca gösterilen veya iç yüzde yoluyla hesaplanan katma değer vergisini takip eden ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar beyan edip ödemek zorundadırlar.

10. Basit Usulde Vergilendirilen Mükelleflerde Özel Tüketim Vergisi Uygulaması

ÖTV Kanununa ekli;

- (I) sayılı listedeki malların ithalatçısı veya imalatçılarının,
- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olanları ilk iktisap kapsamında teslim edenlerin,
- (II) sayılı listedeki mallardan kayıt ve tescile tabi olmayan mallar ile (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alan malların imalatçılarının, ithalatçılarının veya müzayede yoluyla satışını gerçekleştirenlerin,

basit usule tabi olmanın şartlarını taşımaları nedeniyle gelir vergisi yönünden basit usulde vergilendirilen mükellef olması, bunların ÖTV mükellefi olarak 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununda belirtilen sürelerde ÖTV beyan edip ödemelerini etkilememektedir.

11. Geçmiş Yıl Zararlarının Mahsubu

Gelirin toplanmasında gelir unsurlarının bazılarında doğan zararlar (Gelir Vergisi Kanununun 80 inci maddesinde yazılı diğer kazanç ve iratlardan doğanlar hariç) diğer kaynakların kazanç ve iratlarına mahsup edilir. Bu mahsup neticesinde kapatılmayan zarar kısmı, müteakip yılların gelirinden indirilir. Arka arkaya 5 yıl içinde mahsup edilmeyen zarar miktarı sonraki yıllara devredilemez. Bir vergilendirme döneminde geçmiş yıl zararı bulunmasına rağmen, ilgili dönemde kar beyan edilerek geçmiş yıl zararları indirim konusu yapılmamışsa, daha sonraki yıllarda bu dönem için indirim yapılamaz. Bu durumda, geçmiş yıl zararları ile ilgili indirim hakkından vazgeçilmiş kabul edilir.

DEFTER BEYAN SİSTEMİ

Vergide Dijital Dönüşüm
Devam Ediyor

Ayrıntılı bilgi için;
www.gib.gov.tr

 /gib.sosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gib.sosyalmedya

 /gibsosyalmedya

 /gibsosyalmedya